

HET GRIJZE VERLEDEN

Na de reformatie in de 16e eeuw is Nederland een protestantse natie geworden.

Bekend is de 80-jarige oorlog met haar hagepreken, beeldenstorm en zware vervolgingen, onder hen die de Roomse Kerk de rug toekeerden.

De Nationale Gereformeerde Synode die in de jaren 1618 - 1619 te Dordrecht vergaderde, nam belangrijke beslissingen. Daar werd opdracht gegeven tot het vertalen van de Bijbel, de ons bekende Statenvertaling.

Het geschil Remonstranten - Contra Remonstranten, de Dordtse kerkorde en de belijdenisgeschriften zijn nauw met deze Synode verbonden. Kerk en Staat waren twee nauw samenwerkende lichamen.

Ons land werd een wereldmacht (Gouden Eeuw), maar door die welvaart kwam de stoere Calvinistische levensstijl wel in de knel. Langzaam maar zeker werden de zuivere beginselen ondergraven. De toestand van de Kerk rond 1800 was allerdroevigst.

Het geloof dat martelaren beleden hadden, was niet geheel verdwenen, maar wel verzwakt. In 1810 zegt de dichter Bilderdijk scherpe woorden:

“De kerk, die geen kerk meer is, maar een ongeordende samenvloeiing van Gods onterende dwalingen.”

In 1813 komt de Prins van Oranje terug in ons land. Hij wordt onze eerste Koning. Hij stelt orde op zaken, wat na de Franse tijd wel nodig was.

Ook in de kerk moest de overheid rust en orde brengen, zo meende Zijne Majesteit Koning Willem I.

Er werd een commissie benoemd, die een reglement voor het besturen der Gereformeerde Kerk ‘*Hervormde*’. Zo werd de Nederlands Hervormde kerk gesticht. Dit werd krachtig gesteund door hen, die wel een kerk wilden, maar niet één die gebonden was aan Dordtse kerkorde en belijdenisgeschriften.

Het reglement moest de kerk regeren en een ieder had zich hieraan te houden. Dit alles onder toezicht van de Minister van Godsdienszaken en Z.M. de Koning. Die bepaalden wie verantwoordelijk waren, niet de leden der kerk. Ze wilden ook geen strenge belijdenisgeschriften.

Op 6 januari 1816 werd dit reglement getekend door Koning Willem I.

Zo werd de kerk van Christus gedegradeerd tot een schepping van de staat.

Het moest een kerk worden, waar ieder naar eigen inzicht de Bijbel kon gebruiken of niet gebruiken.

Een schrille tegenstelling: 1618 de Nationale Synode te Dordrecht en het reglement tot regering van de Nederlands Hervormde kerk van 1816.